ત્રીજી ચોપડીનો

ડિકટેશન શિક્ષક ભાગ ૩.

રચનાર—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
"મુખગણિત શિક્ષક" ભૂગોળ શિક્ષક" પ્રશ્નોત્તરમાળા
વગેરેના કર્તા.
રચનારનું ઠેકાણું—શાહપોર-સુરત.

પ્રસિદ્ધ કર્તા—છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
પ્રસિદ્ધ કરવાનું ઠેકાણું—શાહપોર-સુરત.

છાપનાર-રઘુભાઇ લલ્લુભાઇ દેસાઇ.
છાપવાનું ઠેકાણું-શ્રી 'અનાવિલ' પ્રી. પ્રેસ, બરાનપુરી ભાગળ-સુરત
સુધારેલી વધારેલી આવૃત્તિ ૮ મી

સંવત ૧૯૮૧] [નવેંબર સને ૧૯૨૫

કિંમત રૂ. ૦-૩-૦ પોસ્ટેજ જુદું.

મહેરબાન કાઠિઆવાડના એજન્ટ ટુ ધી ગવર્નર સાહેબ બહાદુરે હુકમ નં. ૪૧૭૧ તા. ૨૯-૭-૧૫થી

સુરત જિલ્લાનો

"ભૂગોળ શિક્ષક"

એજન્સિની સર્વ સ્કુલોમાં લાયબ્રેરી માટે મંજુર કર્યો છે.

ગુજરાતની સામાન્ય ભૂગોળની પ્રશ્નોત્તરમાળા વિષે

શ્રીયુત ભાઈચંદ પુંજાદાસ શાહ

મહીકાંઠા એજન્સિની ભૂગોળ વગેરેના કર્તા

સાદરા તાલુકા સ્કુલના હેડમાસ્તર સાહેબ.

પોતાના તા ૧૫-૭-૧૫ના પત્રમાં લખે છે કે—

" ત્રીજા ધોરણના વિદ્યાર્થીઓને ગુજરાતની ભૂગોળ શીખવા તથા શીખવવા માટે શિષ્ય શિક્ષક બંનેને આ પુસ્તક સાધન રૂપ છે, અને તે બંનેને ઉપયોગી છે, શિક્ષકને નોંધ કાઢવાની મહેનત બચે છે, અને વિદ્યાર્થીને શિક્ષકની મદદ વિના ભૂગોળનું જ્ઞાન મળી શકે તેમ છે, એકંદરે આપનો પ્રયાસ જન સમુહને ઘણો આદરણીય અને ઉપયોગી થઈ પડવાનો છે"

છગનલાલ મોતીરામ શાહ કૃત

ત્રીજી ચોપડીનો ડિક્ટેશન શિક્ષક.

પાઠવાર અઘરા શબ્દો.

પાઠ ૧—વાર્તા. સામાન્ય. નિશાળે. બાળપોથીમાં. મૂળાક્ષરો. કવિતા. જોડાક્ષરનું. જ્ઞાન. શિખામણો. પદાર્થપાઠો. પ્રાણીઓ. પદાર્થો. વિષે. હકીકત. કેમ'ગથી. ચિત્રો. આનંદ. માંડયાં હોશિયારી. અક્ષરે. ટુંકાં ટુંકાં. વાકયો. વસ્તુની. મુકાબલો. જાણ્યું. ભૂગોળના. દિશાઓ. અધિકારી. માહીતી. નકશો. અજાની છે. રસીલી. ઓળખ્યા. પુસ્તકો. હરીઓ. થોડુંકજ. નમુના. વનસ્પતિઓનું. વર્ણન. ઉપયોગ. છેલ્લા. તોળવા. સંખ્યી. સોદો. છેતરાશો. ઉતાવળ. ધ્યાન. ખાતરી. આળસ. પોપટીઉં.

પાઠ ૨-ભા. ૧. લિપિમાં. સિવાય. બ્રાહ્મણી. બાળબોધ. હિંદુ. પંડિતો. અજાણ્યુ. વરડું. માત્રા. અનુસ્વાર. વિસર્ગ. જોડાક્ષર.

મૂળાક્ષર.

અ આ ઇ ઈ ઉ ઊ ઋ

अ आ इ ई उ ऊ ऋ ऌ,

એ ઐ ઓ ઔ અં અઃ

ए ऐ ओ औ अं अः

ક ખ ગ ઘ ઙ; ચ છ જ ઝ ઞ; ટ ઠ

क ख ग घ ङ; च छ ज झ ञ; ट ठ

ડ ઢ ણ; ત થ દ ધ ન; પ ફ બ ભ મ;

ड ढ ण; त थ द ध न; प फ ब भ म;

ય ર લ વ શ ષ સ હ ળ { ક્ષ જ્ઞ

य र ल व श ष स ह ळ { क्ष ज्ञ

આંક

૧ ૨ ૩ ૪ ૫ ૬ ૭ ૮ ૯ ૧૦

१ २ ३ ४ ५ ६ ७ ८ ९ १०

પાઠ ૨-મા. ૨ ફક્ત. છેલ્લુ. પંડિત. નહિ. નર્યા ઈશ્વર. બ્રહ્મા. ઉદ્યોગી. ઠાઠ. અજુકતું મારું ઉંમર. ચોવીસ. બ્રાહ્મણો. વિદ્યાભ્યાસ.

પાઠ ૩—ઘરડો. ટટ્ટુ ડોસો. હાંરે. વિચાર. બેસાડયો. વાતચીત. મૂર્ખ. હડહડતો કળિયુગ. ઉતર્યો. દૂર. બેઠેલો. બૂમ. કહ્યું. બુદ્ધિ. હિંડાડે છે. મોજથી. મુસાફરી. ખર્ચુંપાન. માંદો. શરમાઈ. જોસબંધ. દોડાવતા. શ્રાવકનો. સંઘ. જાત્રાએ. ઘાતકી. બિચારૂં ઉઠાવી. જલદીથી. વીખરાઈ. પહોંચી. પૂલ. તોફાન. છુટું. ફુદીને. ડૂબી. ફીકે. મોઢે. પસ્તાયા. અક્કલનો. પ્રમાણેજ. સલાહ. દશા.

પાઠ ૪—પરગજુ. કાશીમાં. ધણીધણિઆણી. ઇશ્વરભક્તિમાં. ઇશ્વરકૃપાથી. પુત્ર. નરસિંહ. જન્મ. ચૌદશને. ભંડાર. બુદ્ધિ. ભણાવવાનું. સ્વભાવ. દયાળુ. પાડોશમાં. સ્રીઓને. મદદ. સ્વભાવે નીવડયો. મૂકવામાં. અભ્યાસ. શિક્ષકનો. માનીતો. વર્ગના. માઠું. સૌનું. ઇચ્છે. સાંઢ. દોડતો. ભોંય. માથામાંથી. દૂર. અંતઃકરણમાં. ફેંટામાંથી. બાંધ્યો. સુવાડી. સોંપ્યો.

૯.ખાણ. ખરચો. વૈદે. શુદ્ધિમાં. આણ્યો. પરગજુપણું. આશ્ચર્ય. ઇશ્વર. સૌને.

પાઠ ૯—લગ્ન. ઉંમર. સોળ. કુટુંબના. ગુજરાન. ધંધે. વળગવાની. પ્રીતિ. દિવસ. લાઇબંધને. રસ્તામાં. અંતઃકરણ. ખાડા. દોડયો. મેદાનમાંથી. ખવડાવ્યું. આશિષ. તળાવની. આંધળા. કાદવમાં. ખૂંચેલો. લુગડાં. ઉતર્યો. સાંભળ્યા. ડૂબતો. ચોટલી. ખેંચી. કાઢયો. કાંઠે. ઉંધો. ટંગાવી. પીધેલું. જણાવ્યો. થોભાય. ઘાડું. પ્રાણીની. અંધારૂં. કૃપાથી. સહીસલામત. વિવાહના. સામેલ.

પાઠ ૬—અદલ. ઈન્સાફ. વિજયનગર. તલકચંદ. પૈસાદાર. હાલત. ગામઠી. વળગ્યો. અક્કલવાળો. નસીબદાર. મેળવ્યું. બંધાવ્યાં. કુટુંબના. કીમતી. ઘરેણાં. ઘડાવ્યાં. દોલત. સત્તર. ખરીદ્યા. હોશિયાર. આબરૂ. વધારી. પથારી. મિલ્કતના. વર્તીશું. વહેંચી. અર્ધો. વહેંચણ. કબુલાત. દહાડોપાણી. તોડ. દિવાન. સઘળી. ઉમેર્યો. છેવટે. અક્કલની.

પાઠ ૭—પરમેશ્વર. હરિ. લખોટે. ઉતાવળો. સુંદર. સુશોભિત. સિપાઇઓ. પાઇપૈસો. અટકાવ્યો. ભૂલી. ટેવ. અહીં. વિચારો. સજા. સાંભળ. આભાસ. વિશ્વપતિનો. ભોંયમાં. ભોંયરે. ઘડીએ. ઘાટ. તાલ. જગ્યા. જગકર્તા. વિના. ઠાલું. શરમાઈ. ભૂલ્યો.

પાઠ ૮—ભુજંગી છંદ. વિશ્વસ્વામી. સ્તુતિ. શીશ. દયાળુ. પ્રભુ. દીનાનાથ. આધાર. સંકટો. ટાળનારા. અજ્ઞાન. ક્ષમા. મતિ. પ્રાર્થના. દીક્ષ. કુટુંબી. ભકિત. શકિત. દાસ. દુઃખો. નિવારો.

પાઠ ૯—સિંહ. ઉંદર. છાંયે. સૂતો. દોડાદોડ. ઊઠવાથી. પંજામાં. સપડાયો. ગુનો. આફત. સેવક. જીવતદાન. દીધું. ઉંદરડો. મગરૂરી. શિકારીએ. દોરડાની. જાળ. છુટાયું. દુઃખમાં. વિચાર્યું. બદલો. દાંત. છુટો. મદદ. સાંભરતી. અત્યારે. તરણા. ગર્વ. શિખામણ. શીખ્યો.

પાઠ ૧૦—પ્રમાણિક. આગ્રહ. મુંબાઇમાં. પરચુરણ. કુટુંબનું. ગુજરાન. કદી. ખોટી. કિંમત. છેતરતો.

શાખ. બંધાઈ. બૈરાંઓ. ઠરાવ્યા. ઉતર્યો. શિક્ષકને. હંમેશાં. પોલીસથાણાના. વ્હેંચો. વૃદ્ધ. દયાશંકર. બ્રાહ્મણ. ભાઈબંધી. કુટુંબ. સોંપવા. પ્રથમ. લાગુ. ઉમરની. સ્ત્રી. મુશ્કેલીથી. વિધવાને. ધણીનું. પ્રમાણિકપણાને. ધન્ય.

પાઠ ૧૧—જાપ્તો. કુટુંબનું. સુરંગમાં. છંદ. ધંધો. ધનવાન. શ્રાવક. વાણીઆનો. સંઘ. સંતાઇને. તૂટી. દૂર. દ્રવ્ય. ઘરેણાં. લૂટી. મિઠાઈ. તાલેવંત. નસીબમાં. હમણાં. કંદોઇની. ભેળવ્યું. લૂટના. ખૂશ. ઝેરવાળી. ભુંડું. તાક્યું. મડદાંને. મગર. કુતરાં. ગીધોએ.

પાઠ ૧૨—યુધિષ્ઠિરની. અર્જુન. પાંડવો. કૌંથી. ક્રોધ. વર્તણુકથી. આબરૂ. પીતરાઈ. દુર્યોધનથી. ફોસલાવી. સ્ત્રી. દ્રૌપદી. જુલમ. ઝુંપડીમાં. ઇશ્વરભક્તિમાં. રૂચતી. દુઃખ. નક્કી. નીચપણું. કૌરવો. જાત્રા. ચિત્રગુપ્ત. ગંધર્વ. દયાળુ. અંતઃકરણમાં. લાગણી. છોડાવવા. લુચ્ચા. ગળગળા. દુઃખી. ડગતું.

પાઠ ૧૩—ડાહ્યો. ન્યાયાધીશ. ડહાપણ. પ્રીતિ.

ઇશ્વરકૃપાથી. હોશિયારી. પ્રજા. વિષે. ચર્ચા. બાયડીઓ. ઇન્સાફ. સાક્ષી. નક્કી. અઘરૂં. બુદ્ધિનો. શક્તિના. એકેકો. બૂમેબૂમ. કુકડા. ઉઠાવું છું. વિચાર્યું. ગળેપડુજ. મૂકી.

પાઠ ૧૪—ગૃહસ્થ. ભૂખ. નિસાસો. ગાડીમાં. અભાગીઆના. ચતુર. હાલત. લંગડો. ટેકા. ગભરાઈ. મિઠાઈ. ઉતરતું. દયાળુ. હંમેશાં. કદાપિ. શોધી. તંગી. મટી. દસ.

પાઠ ૧૫—શિઆળ. બગલો. વિલાસપુર. કુકડા. મહોલ્લામાં. મશ્કરી. નોતરૂં. ઠરાવેલે. રંગીત. પાટલા. પિત્તળનો. સુશોભિત. થાળ. માર્યા. અજાણ્યું. રસોઈમાં. આગ્રહ. ખાતર. શિરોઈમાં. પીરસેલો. દીઠો. સાદું. મલકાવી. સ્વાદે. શરમાયું.

પાઠ ૧૬—સત્ય. કલેશ. ચિંતન. નિશ્ચય. અસત્ય. ઝળકીત. વૃક્ષ. વિશાળ. આશ્રય. પરિતાપ. પ્રગટે. દુષ્ટ. હટે. ઉજાસ. અન્ય. વિશ્વપતિ. સ્વર્ગ.

પાઠ ૧૭—ઉનાળામાં. હંમેશના. રિવાજ. વર્તમાનપત્ર. મનુ. લક્ષ્મી. ચિત્રવાળું. પુસ્તક. પૂછ્યું. ઉત્તર. શિક્ષકે. સંબંધી. તંબુ. સપાટ. ઝુંપડાં. પત્થરના. નેસ. ઢોરનું. દૂધ. મીલનસાર. પરોણાચાકરી. સાંભરે. સાલ. પેઠે. પૂજે. ચામડીઆ. ઘંટીઓ. લટકતી. માંડવા. ગાડું. ગાડીઓ. સૂઇ. લેવરાવ્યાં. ખરીદવામાં. વિદ્યાર્થીને.

પાઠ ૧૮—સ્વચ્છ. મોહોરમના. તાબુત. વેશવાળાઓ. સોબતીઓએ. રોશનબીબીને. વરખ. ચોંટાડયા. ચટાપટા. પુછડું તારીફ. ખુશખુશ. લટકીને. ઊઠયો. ઉઠાડવા. મરણતોલ. સ્થિતિમાં. રડારોળ. બેટા. આડોશીપાડોશીઓ. અચંબો. હાકતરે. ભુંગળી હશા. ધ્યાનમાં. ખુશી. પ્રસંગ. ગુંદર. પરિણામ. સમજ્યાં. ડીલે. ચોંટાડયા. છિદ્રો. પુરાઇ. અટકયું. ચોકખી. ઢીલ. હંમેશ. સાબુ. અરીઠા. ચોળીને. લૂછતું. મંદવાડ. અકસ્માત. વિદાય.

પાઠ ૧૯—પ્રમાણિક. ખેડુત. વિદ્વાન. કણબી.

ઉદ્યોગી. આળસુ. ભાઇબાંડુ. બાયડીનાં. ખેડ. સ્ત્રી. ખેડતો. હાટેલો. ચરૂ. દીઠો. કાઢયો. પ્રમાણિકપણામાં. અઘાટ. આગ્રહ. ફેંસલો. ડાહ્યા. ચુકાદા. નિર્ણય. બંધબેસતી. લગ્ન. પસંદ. ઇશ્વરકૃપાથી.

પાઠ ૨૦—અર્ધો. દિલ્હી. પ્રખ્યાત. પાદશાહ. પરાક્રમી. વિદ્યાનો. શોખીન. આસરો. પંડિતો. વિદ્યાના. વિષયો. જુવાન. કવિ. કવિતાથી. ઉતરી. જ્ઞાન. ખજાનચીને. ફટકા. હઠ. નિશ્ચય ખુદાવંદ. સરત. હજુરમાં. લાંચીઆ. ગુસ્સો. ચઢયો. ઠરાવ. વાંસમાં. દ્રવ્ય. માનીતો.

પાઠ ૨૧—મચ્છર. કરોળીઓ. તોફાની. ઘણી. નાસી. ઢોર. અથવા. સાંઢ. ચર્યો. ફાટયો. માતેલા. ગર્વ. ગણગણતો. અહીંથી. ઘટતો. પલકમાં. યુક્તિથી. ચટકા. તોબા તોબા. નસકોરામાંથી. ફુલાઇ. જાળામાં. શબ્દ. અભિમાની. ઉતારૂ. ઊડતાં. સપડાયો. બિચારા. ખૂબ. પરમેશ્વર. નમ્ર.

પાઠ ૨૨—પત્રવહેવાર. અંગ્રેજી. સ્થાપન.

ટપાલખાતું. સવડ. ઓફિસો. ગોઠવણ. ટિકિટવાળાં. પરબિડીઆં. પત્તાં. ટિકિટ. ચોડયા. ખેપીઆ. સહીસલામત. સંબંધ. તીર્થરૂપ. ચિરંજીવી. રાજમાનરાજશ્રી. પ્રિયભાઈ. સૌભાગ્યવતી. ગંગાસ્વરૂપ. ઘટે. માત્ર. ટુંકું. પત્તો. સૂચના. ધ્યાનમાં. ચોકુખા. ક્રમવાર. સરનામામાં. મહોલ્લાનું. પરબિડીઆની. ફોડયા. કોથળીમાં. સરનામું. નરસિંહજીની. વડોદરા શિવલાલ. સાયણ. તલાટી. હરિશંકર. નડિઆદ.

પાઠ ૨૩—સુલતાન. મહમુદ. અયાઝ. ઈર્ષાખોર. પ્રખ્યાત. ઉમરાવો. દોડાવ્યો. ભૂખ. ઝુંપડી. ઇશ્વરની. બંદગી. અહીં. શિકાર. અલ્લાહનું. એહસાન. પાદશાહને. રોટલો. ડોલચું. મૂકયાં. શાંત. વિનંતી. ભાઈબંધી. નુકસાન. સાંઈબાવા. અંદેશો. આગ્રહ. માનીતો. ઝવેરખાનાનો. અદેખાઇ. ઈલાજ. હંમેશાં. ભંભેરવા. દેખાડવા. પેટી. ઉઘાડીને. લુગડાં. કાઢયાં. પહેર્યાં. આશ્ચર્ય. એકદમ. ભિખારી. ધીમેથી. સ્થિતિને. સંભારૂં. ખૂશ. ભેટયો. પ્રધાન. લુચ્ચા. દેશનિકાલ.

પાઠ ૨૪—પંચમાં. વાદવિવાદ. તુર્ત. વાછરડાં. જુલમનો. પ્યારૂં. ધણીનું. રાતદિન. મૂર્ખ. મણુબંધી માલીકને. સ્વાર. દરકાર. અંબાડી. સ્વારી. શ્રેષ્ઠ. પશુમાં. નિર્દોષોને. ત્રાસ. માંસ વ્યાપાર. બળદીઓ. પીડતાં. કીરતાર.

પાઠ ૨૫—કબુલાત. લલ્લુ. ધડકો. ભોંય. કુટી ફોડાવ્યો. સૌથી. કસુર. ગુનેગાર. હકીકત. ઉદાસ. દેખાઓ. હેઠે. રૂએ. દોષ. સંતાડવા. ભૂલ. સુધારી. સજા. સદ્‌ગુણી.

પાઠ ૨૬—પ્રદર્શન. હરિભાઈ. મઝાની. હોંસે હોંસે. કન્યાઓ. ભરત ને સીવણકામ. રંગબેરંગી. રૂપાળા. ગળપટા. વર્ગની. ઘાટ. શોભામાં. ઉપયોગમાં. ગૂંથેલી. સાહડીઓ. ગૂંથવાનું. ચિત્રકામ. તલ્લીન. ગએલી. વિષયની. ખુબી. બુદ્ધિ. ગુણી. શિક્ષકો. કુટુંબનાં. વર્તો. નાતમલાલનું. સ્ત્રી. વિવેક. સમજે. સલાહસંપથી. આબરૂ. સદ્‌ગુણી. નાનપણમાં. નિશાળે. અભ્યાસ. પરણ્યા. વિલાયતમાં.

પાઠ ૨૭—સંઘરો. કુદરતનું. અવલોકન. રાજધા-નીનું. કિલ્લો. રચના. બાંધણી. પૂછયું. દુકાળ. ખાણો. ભોંયમાં. ભુકરો. ઇચ્છાશંકર. ગંજી. ઉપયોગમાં. અગત્યની. આગગાડી. આગબોટ. સાધનો. ખડ. પુષ્કળ. વિના. દ્રવ્યનો. જંતુઓ. શિઆળાની. ટાઢમાં. જંતુની. સર્વ. સંઘાત.

પાઠ ૨૮—ચૈત્ર. મહીનામાં. માધવ. કેશવ. માટીના. ગોળા. મોઢાં. સફેદ. બાંધેલા. પિત્તળના. ચળકાટ. પ્યાલા. તાંબાનો. આશ્ચર્ય. અહીં. કઢિઆરા. ડુંગરામાં. વળેલો. ઉપાડી. તરસ્યા. વિસામો. ગોકળદાસ. ભાટીઓ. ધર્માદાનાં. હસમો. સિવાય. બેસાડી. દીલ. આશીર્વાદ. ઇશ્વર ગૃહસ્થને. દુઃખો. ટાળવા. મનોહિર. છાયાવાળી. ચોકખું.

પાઠ ૨૯—શેખચલ્લી. તરંગો. તર્કપ્રસાદ. બ્રાહ્મણ. અભ્યાસ. વળગ્યો. તર્ક. ચિંતા. વિદ્યાનો. ઠરાવી. ઉપાડયો. દૂધ. રૂપીઆ. ડોકું ધુણાવી. તરંગમાં. ધુણાવ્યું. ઘાડવો. ઠપકો. ભાંગ્યો. ઢોળાયું. ઉદ્યમે. ક્યારનોએ. પંડિતોની. આબરૂ. ભૂલ. સમજ્યો. ચેતજ્યો.

પાઠ ૩૦—પતંગ. ઉડાડવા. ઉડાવતાં. ઝુકાવ. ઝુકાવ્યો. દોડયો. સપાટાથી. પુછડી. ડાળમાં. મરોડે. દોષ. છુટો. મદદ. ઉંચો. ચઢયો. ગુસ્સે. ઉડાડવો. કાયર. પ્રયાસ. આસમાનમાં. ધોળા. ટપકા. વીટવા. ફાટયો. તૈયાર. સમજાવ્યું. આવડત.

પાઠ ૩૧—મળસ્કે. કુંડળીઆ છંદ. તરુવર. ઝુલાવે. ઊડે. ધ્યાન. ઈશ્વરનું પ્રીતનો. પડદો. ચૂસે. ફૂલરસ. વનસ્પતિ. નિજ. મળસ્કે. વિધવિધ. પ્રીતે. ખૂટે. સંતોષ. નિત્યે. નિર્મળ. ઠરે. ઉદ્યમ. ધાર્યું. અધિકાર. વિપત્તિઓ. ધૂળમાંથી કામધેનુ. ચિંતવ્યા.

પાઠ ૩૨—વડોદરા. વંશપરંપરાના. ભોગવટા. શાંતીની. પ્રકારની. નાનપણથી. ઉછરેલો. ધ્યાન. સાથી. નુકસાન. અર્ધો. મહેનતુ. હંમેશાં. સવારમાં. વહેલો. ઊઠે. પુંજી. ડહેલીમાં. હુકકો. મેઘ. અર્થ.

પાઠ ૩૩—ચોકખાઈ. ધનગવરીને. પીડાય. ગંદું. મંદવાડ. ગંદકીથી મૂળ. નિરોગી. ચોકખી જંતુઓ. ખુણેખાંચરેથી. પાથરણું. ઉપાડી. શ્વાસ. હંમેશાં.

બગડેલી. સુધરતી. ખુલ્લાં. તડકો. બિછાના. બિનાશ. ઢોળી. એકઠું. ઢોળાય. લકવો. મચ્છર. ટાઢીઓ. ડીલમાંથી. બાજરૂ. ઝાડીઝુડી. દુર્ગંધ. ભૂલો. રસ્તો.

પાઠ ૩૪—કૈકેયી. મંથરા. શત્રુઘ્ન. અયોધ્યામાં. દશરથ. કૌશલ્યા. સુમિત્રા. લક્ષ્મણ. સૌથી. રામચંદ્રજી. ઉંચા. પ્રાણથી. વૃદ્ધ. પાટવી પુત્ર. રામચંદ્રજીને. નિશ્ચય. ઠેકાણે. મોસાળ. નઠારા. સ્વભાવવાળી. અદેખાઈ ગાદીએ. પ્રીતિ. ઉથાપશે. વાતચીતનું. સંદેહ. વરદાન. લેણાં. ચૌદ. હઠ. અણસમજુ. શોક. મૂકયો. ધિક્કાર. પધારે. ત્યાંસુધી. ઠરાવ.

પાઠ ૩૫—નટ. મુકુંદ. નવરંગે. રવિવારે. જોસૂથી. ઢોલ. સાંભળ્યો. માણેકચોકમાં. ટોળું. એકઠું. દેખાયું. હાથની. ઉંચાઇએ. મજબુત. દોરડું. બાંધેલું. કાંસાની. થાળીમાં. વાંસ. સરણાઈ. અંગકસરત. ખુબીથી. ઉંધે. દોરડાને. કુદવા. તરવાર. ગુલાંટ. કુદી. ધાર. ચક્કર. વીજળીના. ઝબકારા. શાબાશ. ઉંધે. સ્થિર. દાંત. સફાઇથી. ચમત્કારવાળા. નજરબંધીથી. ખુબીદાર.

પાઠ ૩૬—ગ્રીષ્મઋતુનો. ગ્રીષ્મ. શ્યામ. મહિમાય. નીરખી. ફૂલ. ઝૂલે. કોકિલા. ટહુકા. સુગંધ. તરુમાં. સુકેસરી. ચિત્ત.ઠરતી. ઉકળાટ આમ્ર. ટહુકે પરખાઉં. વખણાઉં. સંગીતના. સૂર. ગજાવું. મધુર. પ્રસારી. પ્રફુલ્લ કોકિલ. સુગંધી. રસીલી.

પાઠ ૩૭—વિદ્યા. મડમ. ચઢયા. પાદરી. વસ્તીથી. આધેના. સિવાય. બીલકુલ. અભણ વિચાર. બાંધ-કામમાં. કુશળ. શરૂ કર્યું. કાટખુણાની. કાટખુણો. આશ્ચર્ય. અક્ષરો. મંગાવ્યું. હમણાંજ. દેખાડયો. સાંભળ્યું. અચરજ. મોટેથી. ડહાપણ.

પાઠ ૩૮—જોએલી. પ્રહલાદ. કસ્બો. ધરમપુરમાં. [illegible] પુરુષોનાં. પુતળાં. બહાદુરીનાં. સંભળાવતો. મોતી. પારડીથી. વલસાડ. ઓળંગી. વહેણ. પશ્ચિમ. કિલ્લો. ખંડેર. ટોચ. સપાટ. મેદાન. દહેરૂં. સુરકેલ. જણાયું. કુંડો. ભાંગેલી. દિવાલો. બુરજો. દરીઓ. ખુણામાં. નજીકમાં. ઔરંગા. વાંકોચુંકો. દક્ષિણે. ભુતસર. વચ્ચે. તળેટી. ઢોરો. ઘાલીને. ખીણો. ભીંતના. ગાબડાં. રમણીય. સપાટાબંધ. તૈયાર. નમુના.

નકશો. પાટીઉં. પાતળી. ચપ્પુ. આકૃતિ. ઘાટ. ગોઠવવા. ઘટે. ગોઠવ્યા.

પાઠ ૩૯—દેવસ્થાન. પર્વત. ઉત્તરે. આબુ. કાઠિઆવાડમાં. શેત્રુંજો. ગીરનાર. પંચમહાલમાં. પાવાગઢ. ટેકરો. વધેલા. મૂળ. તળેટી. ખીણ. બોડા. તોફાનને. ફાટે. ભેખડો. તૂટીને. ટુકડાની. ઘસડાઇને. ઠરે. સીધા. ચઢાવવાળા. શિખર. અણીદાર. કિલ્લા. પાલિતાણા. દેવકી. ઉનાઈ. સમુદ્રના. નાહ્યા. પૃથ્વીના. ઉંડે. પીગળેલો. બટાટાને. સેકવાથી. ઠંડું. સપાટી. કોતરી. કાઢી. વિનાનો. તૂટી. દરીઓ. ચોકખી. વાદળાં. અથડાવાથી પત્થર. પૂલો. કપાસ.

પાઠ ૪૦—જન્મ. બન્યું. ગમ્મત જેઠ. મેળવ્યા. ઝીણાં ટીપાં. અથડાઓ. અહીંથી. જાઓ. હમણા. ગણો. પૃથ્વી. વરસાદ. કુવા. ખોદી. એકઠા. પ્રવાહ. નિચાણ. સમુદ્રને. શક્તિ. ધોધ. કઠણ. પત્થરોને. ભુકેભુકા. ઉડાવી. સપાટામાં. પુષ્કળ. બેટ. નદી વાટે. ભેખડો. તૂટી. ધોળકા. પશ્ચિમે દરીઆના તળીઆનો ખાડાને. ઢોરના. હકીકત. સરિતા. નિર્મળ. તરુ.

રંગીત. ચિત્રવિચિત્ર. ગમ્મત. પશુ. કિનારે. નિશ્ચય. નાવણ. ધોવણ. પિછાણીએ.

પાઠ ૪૧—પીરમોહંમદ. ખલાસી. આગબોટ. શાહમોહંમદ. પૂછયું. ઉંડો. જથો. પૃથ્વી. પર્વતો. કાદવ. ભરતીઓટથી પછાડે. ભુરૂં. વનસ્પતિ. કયાંથી. અથડાય. પછડાય. સુંવાળા. ઘસાઈ. તાણી. ચકચકતા. વીણવા. શંખ.

પાઠ ૪૨—દરીઆકિનારો. ભૂશિર. બેટ. દ્વીપકલ્પ. સાકરલાલ. હજીરે. હોશિયાર. ખલાસીને. નાનપણથી. ભૂગોળનું. ટંડેલ. સમુદ્રકિનારા. માહીતી. ભૂગોળવિદ્યાની. નિશાન. અથડાય. તૂટી. નુકસાન. કોતરાઈ. ભૂશિર. ઘુસે છે. મુદતથી. પુષ્કળ. ક્રિયા. હંમેશાં. વાંકોચુંકો. સામુદ્રધુની.

પાઠ ૪૩—સરભોણ. વસવાયાંનું. સુથારનું. ચીકણું. ટકાઉ. ભઠ્ઠીમાંથી. તણખા. સળગાવેલાં. ધગધગતી. વાટો. પૈડાંને. સજ્જડ. લોઢા. અહીંથી. ઢેડવાડામાં. ઢેડ. તાંતણા. જાજમ. ગોદડાનાં. ખોળીઆં. શણનાં. દોરડાં. ખૂંટા.

પાઠ ૪૪—છુટ્ટીના. જિલ્લીહંડા. અમદાવાદ. પત્થરનો. કિલ્લો. કોતરકામ. ટપાલ. ઑફિસ. પુષ્કળ. મુકાય. ધૂળવાળા. છંટાતું. લુગડાં. સોનું રૂપું. કારીગીરીની. દીવાસળી. મીણબત્તી. વરાળયંત્રથી.

પાઠ ૪૫—તગડીના. ધંધુકે. બૂટમોજાં. ખુરસીપર. મહેસુલના. નિશાન. ઓવરસીઅરનું. વાગડની. મુકરદમામાં. સાક્ષી. અવલકારકુન. ખૂટતા. સખ્તી. દુરસ્ત. કમરે. લપેટી. તિજોરરને. રસીદ. કોથળી. નોંધવાનું. સિપાઇઓ. દાક્તર.

પાઠ ૪૬—વિભાગ. જિલ્લો. કલેકટર. ઈન્સ્પેકટર. મુન્સફ. ચોર્યાસી. કમિશનર. અધિકારી. પોલીસ. ઓછોવત્તો. ડેપ્યુટિ. ઈજનેર. કેળવણી ખાતાનું. વહીવટ. ઉઘાડવી. લોકલ બોર્ડ. લેણદેણ. મુન્સફ. જડજ. ઠરાવ. દાક્તર. સિવિલ સર્જન.

પાઠ ૪૭—અધિકારીઓ. શાંતિલાલને. ડેપ્યુટિ. પરીક્ષા. નુકસાન. તીડો. હાતણ. બંદુકો. દયાળુ. ભલામણ. કલેકટર. જિલ્લાના. હથિયાર. છૂટ. નિરાશ. કોરટમાં. ખૂનનો. મુકરદમો. ચુકવતા. ચુકાદા. મુન્સફ.

પાઠ ૪૮—ઉપયોગ. શિક્ષકે. શીખવ્યું. ખોદાય. ફાટ. નાળાઓમાં. મૂસ. પર્વતમાં ધોવાય. સપાટી. ઘસડાઈને. ડહોળું ચિકાર. કિનારે. ચગું. દરીઆમાં. તણાઈ. ફૂટતાં. સખત. માફક. થીજીને. મુલકોમાં. એકદમ. ઘટ. સફેદ. છવાઈ. હિમ. ઉકાળીએ. સૂર્યના. કિરણો. પૃથ્વી. ટીપાં. પાંદડાં. ઝાકળ. પહોંચ્યાં. અટકીએ.

પાઠ ૪૯—સળગતી. અંગારા. હોલવાઈ. ચેતવવાને. ફુંકણીએ. ફૂંકીએ. ગતિમાં. ફૂંક. ઢાંકણું. ઢાંકું છું. કાણાં. રૂમાલ. બરણીમાં. મોઢું. સગડી. છાંટવાને. બદલે. ઠાલવી. ઠરી જાય. શાબાશ. પેટીમાં. પૂરે છે. ગુંગળાઈ. જ્યોત. લોઢું. રાંધવાને. ચલમ. બીડી થસીને. સપાટો. હવ.

પાઠ ૫૦—મીઠું. અંગ્રેજ. ગોવિંદ મિઠાઈ. કંટાળતો. પુષ્કળ. ખારૂં. મોળી. બોળું છું. બેસ્વાદ. ચપટી. મહીના. સ્વચ્છ. નીરોગી. ઉપરાંત. નાખ્યાથી. બગડતી. અટકે. અથાણામાં. ખારીઆમાં. માખણ.

ક્યાંથી. ઘુંટણ. ધારૂં છું. દરીઆ. જુઆળે. સુકાઇ. બાઝી. સાંભરી. ઢગલા. મુશ્કેલ. ગુજરાતમાં. ધરાસણા. ખારાઘોડામાં. પંજાબ. પ્રાંત. સિંધવ. જથાબંધ. દેશાવર.

પાઠ ૫૧—ગંધક. વિસ્મય. હિંમતરામ. મતલબથી. ખાસ. તનુ. બરડ. હથોડી. ચુરેચુરા. પ્યાલું. ઓગળી. ઓગળેલો. હલાવ્યું. હલાવશે. ચિનાઈ. હેઠળ. સળગાવ્યો. રતાશ. તદ્દન. ઠરવા. લિલાશ. ધુમાડા. આસમાની. પદાર્થ. ગજરામાંથી. ફૂલ. ચૂંટી. લીધું. ઝાળ. ધર્યું. ઝાંખું. ઉડાવી. રેશમ.

પાઠ ૫૨—પહેલદાર. શોખ. પતરી સાકર. ગોઠવ્યાં. ખુણામાં. અફાળી. સંભાળજે. વાંકીચુંકી. ખરબચડી ધારવાળી. ફટકડી. ભાંગીએ. પાસાદાર. ગળામાં. માણેક. કીમતી. ગુરુજી. ખંભાતની. રંગદાર. મોસાળ. નાંદોદમાં. રતનપુર. ખડકમાંથી. ઝુંમર. હકીકત.

પાઠ ૫૩—પોલાદ. સ્ક્રૂ. મિત્ર. કાદર. કોદાળી.

એરણ. ટીપ્યું. અચંબો. અસ્યા. વળત. ખાતરી. વળ્યો. ચપટો. તાળાં. ઘડતર. ભરતર. નળીઓ. પાટલીઓ. રવેસના. કઠેરા. દિવાલની. ખીંટીઓ. ઘડિઆળ. ચપ્પુ. ફાનસ. નક્કર. ધાતુ. ભેળ ટીપીએ. કોલસા. ડુબાવીએ. સિવાય. પાધરૂં.

પાઠ ૫૪—ઇંદ્રિયો. ઉત્પન્ન. મુળીઆં. થડ. પાંદડાં. ફૂલ. ચોંટીને. ટટાર. અગત્યનું. છિદ્રો. ચૂસે. શોષી. ખ્યાલ. મોઢાં.

પાઠ ૫૫—રબર. સીસાપેન ડાઘા. દોહતા. છેદ. પિળાશ દૂધ. ઢીંગલીઓ. ડગલા. તંબુ. ખજુરીનાં ઘડીઆં. ટોચ. તાડી. ખરસાણી. થોર. ડાળી. ઓસડ. ગુંદર. ભળેલો ચોંટાડવાને. લાડુ. ઉપવાસ. હિંદુ. સાબુચોખા. સુકવીને. દાણા પુરેપુરાં. છાલ. તળીએ. નિતારી. ડહોળી. ગળવી. ગુણ.

પાઠ ૫૬—પુષ્ટિકારક. શુમારે. દોઢ. હુંડી. ઉંબીમાં. સુખળાં. બંટી. ધાન્ય. હિંદુસ્તાનમાં. હમેશાં. દાઉદખાની. હાંસોટી. જિલ્લામાં. વાજીઆ.

ફાડા. કાઠિઆવાડથી. પોટા. ડુમસો. કાળાશ. ભરાઉ. વટાણા. તુવેર. અડદ. કઠોળ. ફાડ. દળવાળાં. એકુ-દળીઉં. ચાળીએ. બરછટ. થુલું. ગૂંદીને. ચળાઈને. હવાલે. મેદો. પરસુદી. ચાળણુ. સુપડામાં. ઝાટકીએ. ભુસું. શીરો. પલાળીને. ઢાંકી. આથો. ખટાશ. આથેલા. જલેબી. ચોંટાડીને. જખમ. ફોલ્લા. લોપડી. પોટીસ.

પાઠ ૯૭—પાંદડાના. બગીચામાં. ચૂંટી. દોડયા. મોહંમદ. ટોચે. દાંડી. સાંકડું. ગંજીફાના. બદામના. અણીદાર. તરવારના. શોખી. જથાબંધ. કમળ. અળવી. કુંવારાનો. અજમાનું. કરવત. મોજાં. ચિરાએલાં. અગથીઆનાં. ગુલમોર. છુટા. ગોરધન. કૃષ્ણલાલ. પ્રકાશ.

પાઠ ૯૮—જીવજંતુ. અવસ્થા. પતંગીઆ. ભટકયા. પૂછનાર. વર્ગના. સુંઢ. માથું. જઠર. મૂછ. ખૂબસુરત. બીલકુલ. માંદાનેજ. વૈતરા. બદલવી. સ્થિતિ. ઈંડાં. ઈયળ. કીડિઆરામાંથી. પોષણ. કોશેટા.

નિરાંત. સૂતાં. ચોથો. હુમલો. લડીએ. પેઠે. કુટુંબ. મદદ. વાંદા. ઘસડી.

પાઠ ૫૯—સમડી. ગીધ. પાવાગઢનો. ઘોળાયાં. ભૂખ. માથું. ઉતર્યો. તીરની. ડરતું. સપાટાબંધ. નહોરમાં. ઉંચાઈએ. ધસારાબંધ. પુછડી. બહામીઓ. કશાંઠી. કદાચ. થોભ્યો. ઢોળાવ. ગબડી. પ્રાણી. વળેલી. ગરદન. ખાઉધરાં. કોહેલું. કમકમાટ. ગંધાઈ.

પાઠ ૬૦—ખીસકોલી. સસલું. મુંબઈ. ઠેકડા. દોડાદોડ. ભપકાદાર. દેખાવડું. વલવલાટ. બહન. રાખોડીઉં. કાબરચીતરી. ગુચ્છાવાળી. કુમળી. કુંપળો. બિલાડીની રાક્ષી. રૂંવાટી. સુંવાળી. ચપળ. શક્તિ. ઘાતકી. શિકાર. તીણા. ઓચીંતી. ગતિ. દુશ્મનોથી. પોલાણમાં. ઝુમખામાં. છતમાં. બીકણ. કાતરી. કૌવતવાળા. ઉપરાચાપરી. રતુમડો. મૂછ. કલ્લામાં. રહેઠાણ. તૂલ. ઉંદર.

પાઠ ૬૧—ગબડુી. મંચેરજી. હઠે. મોઢું. બમનશા. રાક્ષી. લટકતી. લાળ. પંજો. દડો. માફક. ઠોકાય. હોશિયાર. અક્કલવાળું. ભરોસાદાર. મમતાવાળું. તાબેદાર. ભાઈબંધ. પત. એદલજી.

પાઠ ૬૨—ગણુપતરામ. ધર્મશાળામાં. પૂછવા. ટટાર. વરૂ. બગાસું. વિકરાળ. છાતીવાળું. ટોળામાં. ટુકડીઓ. શિઆળ. કાબરચીતરી. બહામીઉં. લીલાધર. ભુરાશ. કીકિઆરી. પકડું. ખંધુ. શ્રાધર. લોંકડી. ડાચું. વાઢમાં ખંધાઈ.

પાઠ ૬૩—હાસુએ તાણ્યું. ગુસ્સાથી. ખાતર. નસાડી. કોઠી. કોથળામાં. હોઠ. જ્ઞાન. ઘોર. તળીઆં. ડોકે. ઘંટડી. મ્યાનમાંથી. કાંટા. ઉપયોગીપણું. સતાવશો. કાસળજ. કાઢીશ.

પાઠ ૬૪—અગ્નિ. ગર્જના. ધ્રૂજતાં. નારણદાસ. વડોદરાના. સિંહણ. વિકરાળ. અજાયબ. ચોંટયું. ઉખેડેલી. યાળ. ચાખેલ. ઠેલણગાડી. ઘુઘવાટા. અઠવાડીઉં. ભયંકર. માસી. વાઘણ. ગોસ. ભુખ્યો. ઠેકાણું. કાઠિઆવાડમાં. ગીરનાં. વસ્તી. પાંજરૂં. બળવાન દેખાવડું. ચાઠાં. દીપડા. આંતરે છે.

પાઠ ૬૫—ત્ર્યંબકલાલ. બસો. હાડકાં. ગણ્યાં. કયાંથીજ. ડીલમાંનું. હાડપિંજર. હિંવાલ. ટાંગ્યું. કદરૂપું. કૌવત. કીમતી. ગોઠવેલા. હૃદય. બાપાની. ફુક્કા. સંરક્ષણ. માંસપેશી. રેશાની. સંકડાય. ગોટલા. ઉંચકાય. ફૂલીને.

પાઠ ૬૬—સૂક્ષ્મદર્શક. કુદરતી. ઢાંકણુ. રક્ષણુ. પડ. હાઝીએ. ઢીમાં. ફોલ્લા. ગોડ. રૂઝાતો. નિશાની. હથેલી. લટું. સખત. આળુ. ભોંકે. દરદ. કાતરી. અડકે. પુષ્કળ. કુમળી. ઓશીકાનો. દાખલો. ખોળીઉં. હેઠલું. ગલેફ. સારૂ. શોભીતું. અવયવોનું. અસંખ્ય. છિદ્રો. ગેંડા. ઋતુમાં.

પાઠ ૬૭—હરિલાલ. ટકોરો. તળીઉં. પસંદ. કમાવેલું. ખરબચડું. તૂટતું. મુદત. ટકે છે. સીવેલી. ઠરાયું. હરડાંબેડાં. મસાલો. સાત. આઠ. ટાંગી. જીન. પુઠાં. બૂટ. ડુક્કર. ઊંટનાં. મશકો.

પાઠ ૬૮—ઊન. વાસ્કુટ. ઝભ્ભા. ડગલો. ઢોરઢાંકર. ઓઢો. ઓરાઢીએ. ગાંસડીમાં. કાંતવા. ઊઠવેઠ. ફેન્ટા. વાંકડીઆ. ટકાઉ. શેતરંજી. હૂંફં. દુઆ. કુંસારી. ગળપટા. પહેરણુ.

પાઠ ૬૯—મહીનાનો. પડવો. ચોઘડીએ. હુસેન. આંગણું. બેઠક. આસરે. થાંભલાની. કુંભીએ. છોલાણું. પરસાળ. ઓસરી. દેરાસર. પધરાવીએ.

રસોડું. પાણિઆરૂં. કોઠાર. ધુમાડીઉં. ભીંતો. મૂકેલી. જાજરૂ. અહીંઆ. તુળસીક્યારો. છીંડી સીડી. દિવાનખાનું. ટાંગી. ચીતરાવ્યાં. ખીંટીઓ. તાકાં. છત. અગાસી. અભ્યાસ. ઝરૂખામાં. બેશક. સગવડવાળું.

પાઠ ૭૦—અસલ. ઓળો. ઘડિઆળ. છાયાયંત્ર. જુનું. બેસણી. બેસાડયું. સાધારણ. પતરૂં. મિનિટ. ઓછાયો ચક્કર. સૂર્ય. પશ્ચિમ. ચઢતો. પડછાયો. સીસી. વાંદરા. મહારીઓ. ડુગડુગી. ઠલવાઈ.

પાઠ ૭૧—ચંદો. લિપિમાં. સાઠ. મિનિટ I. II. III. XII. મધરાત. અઠ્ઠાવીસ. ઉકલતી. જોડાએલાં. હથોડી. વાડકી. અથડાય. ટકોરો. કુંડાળું. કાંટો. અંગ્રેજીમાં સાઠમા. સેંકડ.

પાઠ ૭૨—ત્રાજવું. પરશુરામ. પડીકું. જેશંકર. પલ્લામાં. રૂપીઆ. સમતોલ. બેશક. ગાંધીએ. કાટલું. તોળ્યું. બાંધ્યું. પાધરો સોદો. દાંડી. છેટે. મૂક્યા. જોખ્યું ચીચવાની. યુક્તિઓ. પાડોશી. ચુનીલાલ ઓછુંવત્તું. મૂક્યું. તોલું. શેર. ફાયદો. ખાધ. પૂરે. છે જુઠું. ભૂલી.

જોડણીના એકજ સરખા નિયમવાળા શબ્દો.

હિંડાડે. બિચારૂં. વિવાહ. દિવાન. નિવારો. મિઠાઈ. નિસાસો. શિઆળ. શિરોઈ. રિવાજ. વિનાશ. નિર્ણય દિલ્હી. સિપાઈ. વિનંતી. ઈલાજ ભિખારી. નિકાલ. વિવાદ. કિલ્લો. પિત્તળ. વિસામો. પિડાય. બિછાનું. ધિક્કાર. નિચાણ. કિનારો. ગિલ્લી જિલ્લો. નિરાશા. ચિકાર. ચિનાઈ. વિલાશ. વિનાશ. દિવાલ. સિવાય. પિળાશ. નિવારી. નિરાંત. બિલાડી. શિકાર. વિષ્ણુ. શિખામણ. પિછાણીએ. ઈન્સાફ. મિલ્કત. વિલાયત. ઈમારતી. તિજોરર. વિસ્મય. ચિરાએલું. બિહામણું. ઈચ્છતા.

જુવાન. ઉઠાવી. સુવાડી છુટાયું. ઉઠાવું. ઉત્તર. ઉદ્યોગી. ઉદ્યમ. ચુકાદો. યુક્તિ. કુલાઈ. ઉઘાડી. ઉલ્હાસ. દુકાળ. સુકાળ. જુઆળ. ધુણાવી. સુકાન. ઉડાઉ. ઝુલાવે. સુખીઉં. સુખીઆં. દુર્ગંધ. સુકુંદ. ગુલાંટ. સુકાય. સુધારો. જુબાની. ઉફાળી. સુકાઈ.

ધુમાડો. ડુબાવી. મુળીઆં. શુમારે. તુવેર. કુટુંબ. ભુરાશ. કુક્કો. મુકાબલો પુરતકો. ઉછેરવા. દુર્યોધન. મુસાફેર. ખુદાવંદ. મુકાબલો. પુષ્કળ. ઉપાડયો. ધુણાવ્યું. મુકાવ્યો ઉડાડવા ધુમાડીઉં.

શિખામણો વિલાયત. પિછાણીએ ચિરાએલું. બિહામણું. મિલ્કત. મુકાબલો. મુસાફર. મુકાવવા.

હોશિયારી. હથિયાર. કળિયુગ. ધણિઆણી. કળુલાલ. પરિતાપ. કઠિઆરા. મહિમાય. કાઠિઆવાડ. ઘડિઆળ. પાલિતાણા. કીડિઆરૂં. પાણિઆરૂં. કીકિઆરી.

શીશ. ગીધ. ખીણ. બીન. વીસ. તીડ. જીવ. તીર. ગીર. ડીલ. બીડી. સીડી સીસી.

ફૂલ. મૂછ. ભૂખ. ઊન. ખૂન. બૂમ. દૂર. સૂર. છૂટ. લૂટ. મૂળ. ભૂલી ફૂલી. લૂટી. તૂટી. છૂટી. ફૂટી. ખૂટે. ઝૂલે. રૂએ. ચૂસે. સૂતો સૂઈ. લૂછી. સૂર્ય. ભૂગોળ. રૂપીઓ. ડૂબતો. ભૂલ્યો. ભૂખ્યો. ફૂટયો. મૂકયો. મૂકવું. પૂછવું. ઊગવું. ખૂટતું. તૂટતું. ભૂશિર ફૂલરસ. ઊકવેઠ. ખૂબસુરત. સૂક્ષ્મદર્શક.

કઠિન મળતા શબ્દોની તારવણી.

તંબુ. જંતુ. હિંદુ. ટટ્ટુ. લાગુ. સાબુ. આગુ. પશુ. રજુ. તનુ. ચરૂ. સારૂ. ધાતુ. લાડુ. દાસુ. ગુરુ. અજજુ. ચપ્પુ. વિષ્ણુ. વરડુ. આબરૂ. જાજરૂ. અગાઉ. ટકાઉ. ભરાઉ. દયાળુ. માયાળુ. મમતાળુ. આળસુ. સમજુ. પરગજુ. ગળેપડુ મહેનતુ. કામધેનુ. જીવજંતુ.

બુદ્ધિ. શુદ્ધિ. પ્રીતિ. મતિ. ગતિ. કવિ. હરિ. શાંતિ. ભક્તિ. શક્તિ. યુક્તિ. સ્તુતિ. સંમતિ. વિશ્વપતિ. વનસ્પતિ. આકૃતિ. અગ્નિ. કદાપિ. વિપત્તિ.

લિપિ. મિનિટ. સિવિલ.

માહીતી. રસીકી. દરીઓ. માનીતો. વાણીઓ. રૂપીઓ. મહીનો.

નિરાશ ભિનાશ. લિલાશ. પિળાશ. ભુરાશ. કાળાશ. રતાશ. ખટાશ. શાબાશ. પ્રકાશ. ચોદશ. કાઢીશ. શીશ. વશ ન્યાયાધીશ.

સુખીઉં. પાટીઉં. સુળીઉં. ખોળીઉં. પોપટીઉં. એકદળીઉં. રાખોડીઉં. બદામીઉં. અડવાડીઉં ધુમાડીઉં.

નટ. ઘટ. ઘાટ. અઘાટ. ભાટ. વાટ. ફાટ. લૂટ. છૂટ. બૂટ. બેટ. કોરટ. બરછટ. ચળકાટ. વહીવટ. ફમકમાટ. વલવલાટ વાસ્કુટ. ઉકળાટ. મિનિટ.

ખડ. થડ. પડ. પાડ. તોડ. ગોડ. કાપડ. વાગડ. બરડ. ઉડાડ. મંદવાડ. વલસાડ. સજ્જડ. દોડાદોડ. સેકંડ. ખાંડ. ઓસડ. ઓરપાડ.

સાંઢ. દોઢ. વાઢ. સૂંઢ. ગઢ. પાવાગઢ.

ગુણ. શણ. લક્ષણ. દક્ષણ. સંરક્ષણ. ઝરણ. ધમણ. અભણ. વખાણ. નાવણ. ધાવણ. વાસણ. વેચાણ. વહેણ. દાતણ. માખણ. વાઘણ. બીકણ. ઢેલણ. જીવણ. ચાવણ. પોષણ. સિંહણ. ઢાંકણ. કૃષ્ણ. નિચાણ. નાનપણ. બાળપણ. ડહાપણ. પહેરણ. ભલામણ. સરભોણ. શિખામણ. રહેઠાણ. ઘુંટણ. પરચુરણ. લક્ષ્મણ.

છત. પત જોત. સાત. શાંત. પ્રાંત. સખત. સરત. બનાત. વળત. દોલત. કરવત. ચળકીત. ઝવેરાત કુદરત આવડત મુદત. ખંભાત વાતચીત. કબુલાત. સંઘાત. વસંત રંગીત. સંગીત. પર્વત. ગમ્મત. હિંમત. કિંમત. દુરસ્ત. નિરાંત. કૌવત. ફેકત. ડાકતર. ચંદ્રગુપ્ત. પ્રીત.

હદ. છેદ. ચૌદ. મસીદ. રસીદ. સફેદ. અડદ. દરદ. સ્વાદ. પોલાદ. પસંદ. નાંદોદ. વાદવિવાદ. અમદાવાદ. વિષ્ણુપ્રસાદ.

ખાધ. બોધ. બાળબોધ. ધોધ. ક્રોધ. દૂધ. ગીધ. સુગંધ. જથાબંધ. જોસબંધ. સપાટાબંધ. દુર્ગંધ.

દસ. દાસ. બસ. વીસ. ગોસ. વાસ. નેસ. માંસ. ત્રાસ. શ્વાસ. તપાસ. આળસ. આભાસ ઉજાસ. ઉદાસ. પ્રયાસ. વનવાસ. રવેસ. ફાનસ. ઉપવાસ. પોટીસ. પોલીસ. અભ્યાસ.

આશિષ. સંતોષ. દોષ. નિર્દોષ.

ભૂગોળ. સોળ. શિઆળ. નકુળ. ઉતાવળ. કળિયુગ. ભરાઉ. ટકાઉ. વગડાઉ. અગાઉ.

જોડાક્ષર.

વાર્તા. સામાન્ય. પદાર્થપાઠ. ચિત્રો. વાક્યો. પુસ્તકો. વનસ્પતિ. ધ્યાન. બ્રાહ્મણી. અજ્ઞ. માત્રા. અનુસ્વાર. વિસર્ગ. ટટ્ટુ. ઉતર્યો. બેસાડયો. બુદ્ધિ. ખર્યુંપાન. શ્રાવકનો. જાત્રાએ. અક્કલનો. ઈશ્વર-ભકિત. ઈશ્વરકૃપા. સ્વભાવ. સ્રીઓ. અભ્યાસ. ઇચ્છે. સોંપ્યો. ખસ્યો. શુદ્ધિમાં. આશ્ચર્ય. લગ્ન. પ્રીતિ. ખવાડયું. ઈન્સાફ. વિજયનગર. સત્તર. ખરીદ્યા. મિલ્કત. વર્તીશું. પરમેશ્વર. અટકયો. વિશ્વપતિ. જગકર્તા. ભૂલ્યો. ઈશ્વરસ્તુતિ. વિશ્વ-સ્વામી. સ્તુતિ. પ્રાર્થના. ભકિત. શકિત. સર્વ-પ્રમાણિક. વૃદ્ધ. પ્રથમ. આગ્રહ. ધન્ય. જાપ્તો. દ્રવ્ય. ભેળ્યું. તાકયું. યુધિષ્ઠિર. અર્જુન. ક્રોધ. વર્તણુક. દુર્યોધન. દ્રૌપદી. ચિત્રગુપ્ત. ગંધર્વ. ગુસ્સે. ડાહ્યો. ન્યાયધીશ. ચર્ચા. ગૃહસ્થ મશ્કરી. સ્વાદે. સત્ય. નિશ્ચય. અસત્ય. વૃક્ષ. આશ્રય. પ્રગટે. દુષ્ટમતિ. વર્તમાનપત્ર. ઉત્તર. લક્ષ્મી. પત્થર. વિદ્યાર્થી.

સ્વચ્છ. ચોંટાડયા. ઇંદ્રિય. છિદ્રો. નાહ્યા. વિદ્વાન. ઉદ્યોગી. નિર્ણય. દિલ્હી. પ્રખ્યાત. પરાક્રમી. વિદ્યા. મચ્છર. યુક્તિ. નમ્ર. સ્થાપન. પત્તાં. ચોડયા. સૌભાગ્યવતી. સ્થિતિ. ભેટયો. ઈર્ષાખોર. ધુર્ત. પ્રાણી. પ્યારૂં. ક્રૂર. સ્વારી. શ્રેષ્ઠ. ન્યાય. નિર્દોષી. ત્રાસ. વ્યાપાર. ધક્કો ફોડાવ્યો. ફૂટયો. સદ્ગુણી પ્રદર્શન. કિલ્લો. અગત્ય. પુષ્કળ. સંગ્રહ. પિત્તળ. પ્યાલા. તરસ્યા. ધર્માદા. આશીર્વાદ. ચોકખું. શેખચલ્લી. તર્કપ્રસાદ. વળગ્યો. ઉપાડયો. ધુણાવ્યું. ઉદ્યમ. ચેતવ્યો. મુકાવ્યો. દોડયો. પ્રયાસ. મળસ્કે. પ્રીત. વિપત્તિ. ચિંતવ્યા. પ્રકાર ઇચ્છિતા. હુકકો. ચોકખાઈ. શ્વાસ. દુર્ગંધ. શત્રુઘ્ન. અયોધ્યા. કૌશલ્યા. સુમિત્રા. લક્ષ્મણ. પ્રજા. ધિક્કાર. ચક્કર. શિખર. ચમત્કાર. ગ્રીષ્મ. શ્યામ. ચિત્ત. આમ્ર. પ્રસારી. પ્રફુલ્લ. વસાવ્યું. પ્રહલાદ. કુસ્પો. મુશ્કેલ. વાયવ્ય. પ્રવાહ. આકૃતિ. ગોઠવ્યા. દેવસ્થાન. પર્વત. શેત્રુંજો. લસુંદ્રા. પશ્ચિમ. નિમંળ. ચિત્રવિચિત્ર. ભૂગોળવિદ્યા. ક્રિયા. દ્વીપકલ્પ. સમુદ્ર-

ધુની. ભઠ્ઠી. સજ્જડ. છુટ્ટી. ગિલ્લીદંડા. રાત્રે. વરાળયંત્ર. મીણબત્તી. દુરસ્ત. દાકતર. જિલ્લો. કલેકટર. ઈન્સ્પેકટર. મુન્સફ. ચોર્યાસી. ડેપ્યુટી. બોર્ડ. સિવિલસર્જન. કન્યાશાળા. શીખવ્યું. અંગ્રેજી. પ્રાંત. વિસ્મય. હલાવ્યું. સળગાવ્યો. ધર્યું. સ્ક્રૂ. ટીપ્યું. વહ્યો. નક્કર. ઉત્પન્ન. પુષ્ટિકારક. કૃષ્ણલાલ. પ્રકાશ. અવસ્થા. ભટકયા. ગુચ્છો. ગબડ્ડી. ધર્મશાળા. પકડું. શ્રીધર. તાણ્યું સ્થાન. અગ્નિ. ગર્જના. પૂજતા. ચોંટયું. વસ્તી. ત્ર્યંબકલાલ. ટાંગ્યું. હૃદય. કુકડો. સૂક્ષ્મદર્શક. લઢું. કુકકર. બાસ્કુટ. ઝબ્બા. ફેક્ટા. સરકાવ્યું. અઠ્ઠાવીસ. ત્રાજવું. પહલું. તોળ્યું. મધ્ય.

મળતા જોડાક્ષર.

ટટ્ટુ. છુટ્ટી. ધક્કો. હુક્કો. કિલ્લો. જિલ્લો. શેખચલ્લી. પહલું. ગિલ્લી. પ્રફુલ્લ. પક્કુ. નક્કર. ચક્કર. અક્કલ. કુક્કર. ધિક્કાર. અજ્જુ. ગમ્મત. સજ્જડ. ગુસ્સો. ગબડ્ડી. ઉત્પન્ન.

સત્તર. ઉત્તર. વૃત્તાંત. પિત્તળ. વિપત્તિ. ચિત્ત.

વૃદ્ધ. બુદ્ધિ. શુદ્ધિ.

ઇચ્છતા. ઇચ્છે મચ્છર. ગુચ્છો. સ્વચ્છ.

ચોકખું. ચોકખાઈ.

લઠ્ઠ. ભઠ્ઠી અઠ્ઠાવીસ.

ઝભ્ભા. પત્થર. મધ્ય. ધ્યાન અયોધ્યા.

કૃપા. વૃક્ષ. વૃદ્ધ. પૃથ્વી. કૃષ્ણ. હૃદય. વૃત્તાંત. ગૃહસ્થ. આકૃતિ.

ખરીદ્યા. વિદ્યા. વિદ્યાર્થી. ઉદ્યોગી ઉદ્યમ.

શ્રાવક. શ્રીધર. આશ્રય.

વિશ્વ. ઇશ્વર. પરમેશ્વર. શ્વાસ.

આશ્ચર્ય. નિશ્ચય. પશ્ચિમ. [જાપ્તો. ચંદ્રગુપ્ત.

યુધિષ્ઠિર. શ્રેષ્ઠ. [વનસ્પતિ. પ્રીતિ. વિશ્વપતિ. સ્તુતિ. આકૃતિ. શક્તિ. ભક્તિ. યુક્તિ જુક્તિ.

દુષ્ટમતિ. પુષ્ટિ.

પત્ર. ચિત્ર. વિચિત્ર. યંત્ર. મંત્ર જાત્રા. સુમિત્રા. રાત્રે.

સમુદ્ર. છિદ્રો. લસુંદ્રા. નમ્ર. આમ્ર.

પ્રકાશ. પ્રથમ. પ્રગટ. પ્રયાસ. પ્રસાદ. પ્રકાર. પ્રવાહ. પ્રસારી. પ્રફુલ્લ. પ્રદર્શન. પ્રખ્યાત. પ્રમાણિક. પ્રહલાદ. પ્રાર્થન.. પ્રાણી. પ્રીતિ. પ્રાંત. ત્રાસ. ત્રંબક. ત્રાજવું. શ્રીધર. ક્રિયા. દ્રવ્ય ક્રોધ. દ્રૌપદી. ક્રૂર. ક્રૂજતા. બ્રાહ્મણી. શ્રાવક. આગ્રહ. સંગ્રહ. ચિત્રગુપ્ત. શેત્રુંજો. આશ્રય. ઇંદ્રિય. અંગ્રેજ. શત્રુઘ્ન. પરાક્રમી. સામુદ્રધુની.

પદાર્થ. ગર્વ. ગંધર્વ. તુર્ત. જોર્જ. વિસર્ગ. આશ્ચર્ય. બોર્ડ. ચર્ચા. જગકર્તા. વિદ્યાર્થી. ધર્યું.

પર્વત. નિર્ણય. નિર્મળ. વર્તણુક. અર્જુન. તર્કપ્રસાદ. ગર્જના. સર્જન. સિવિલસર્જન. પ્રાર્થના. દુર્યોધન. નિર્દોષી. ધર્માદા. ચોર્યાસી. વર્તીશું. અર્જુન. દુર્ગંધ. ખર્ચુંપાન. પ્રદર્શન. આશીર્વાદ.

परीक्षाना डिक्टेशनमां आवनार शब्दो.

मूळाक्षर, जोडाक्षर, ज्ञान, होशियारी, पुस्तको, वनस्पति, ध्यान, ब्राह्मणी, लिपि, वरडु, विसर्ग कळियुग, बुद्धि, हिंडाडे, सर्युपान, श्रावक, घातकी, धणिआणी, ईश्वरभक्ति, ईश्वरकृपा, चौदश, दयाळु, शिक्षक, अंतःकरण, सोंप्यो, शुद्धि, आश्चर्य, प्रीति. आशिष, दंगाबी, इन्साफ, कीमती, सत्तर, खरीदा, बिल्कुल, वर्तीशुं, विश्वपति, जगकर्ता, ईश्वरस्तुति, विश्वस्वामी, प्रार्थना, भक्ति, शक्ति, प्रमाणिक, किंमत, वृद्ध, आप्तो, ग्रंथ, मिठाई, मुंडुं, ताक्युं, युधिष्ठिर, अर्जुन, वर्तणुक, आबरु, दुर्योधन, } द्रौपदी, चित्रगुप्त, नथी, न्यायाधीश, साक्षी, गळेपडु, गृहस्थ, कदापि, निश्चय, वृक्ष, आश्रय. परिताप, प्रगटे, दुष्टमति, विद्यार्थी, स्वच्छ, चोंचाळ्यां, इंद्रिय, ढांकण, कंटाळो, छिद्रो, विनाश, कूंची, विज्ञान, उद्योगी, चुकादो, निर्भय, दिल्ही. प्रख्यात, विषयो, नम्र, युक्ति, गर्व, अंकित, परमिडीओ, पतां, तीर्थरूप, चिरंजीवी, सौभाग्यवती अल्लाह, ठेलवुं, विनंती, अदेखो,

४०] भिखारी, स्थिति, भेटया, इर्षाखोर, देशनिकाल, तुर्त क्रूर, श्रेष्ठ, निर्दोषी, फूटयो, लाकडी, तल्लीन, नोत्‍मलाल, विलायत, बांधणी, संघरो, संग्रह पित्तळ, कठिआरा, विसामो, धर्मादा, आशीर्वाद, शेखचल्ली, तर्कप्रसाद, धुणाव्युं, ठपको, ढोळायुं, उद्यम, चेताव्यो, मुकाव्यो, गोथुं, प्रयास, चीटवा, मळस्के, सुलोडुं, चूसे, फूलरस, प्रीते, खूटे, संतोषे, झूले, विपत्ति, कामधेनु, चितव्या, वडोदरा, वंशपरंपरा, भोगवटा, सांतीनी, महेनतु, पुंजी, वहेलो, वेनपणी, पिडाय, मंदवाड, निरोगी, जंतुओ, पाथरणुं श्वास, बिछानुं, जाजरू, शारीसुडी, दुर्गंध, कैकेयी, शत्रुघ्न, अयोध्या, कौशल्या, सुमित्रा, लक्ष्मण, संदेह, बोद, धिक्कार, मुकुंद, दोरडुं, खुशीथी, उंधे, गुलांट, स्थिर, चमत्कार, ग्रीष्म, श्याम, महिमाय, कोकिला, सुगंध, चित्त, सूर, प्रफुल्ल, बडमोगरो, प्रह्लाद, पुरूषो, चढाव, वायव्य, औरंगा, प्रवाह, बगवाडा, रमणीय, आकृति, काठिआवाड, शेत्रुंजो, पावागढ, तूटीने, टुकडा, पालिताणा, लसुंद्रा, भिजाय, गम्मत, पृथ्वी, निवाण, पश्चिम, सरिता, निर्मळ, चित्रविचित्र, किनारो, धोवण, पिछाणीप, भूशिर, भूगोळविद्या, इंग्लेंड, माहीती, चूसे छे, मुक्त, द्रोपकल्प, हंमेशां, सामुद्रधुनी,

 भट्ठी, तणखा, पैंडा, ढेडवाडो, गोवडुं, दोरडुं. [४१
गिल्लोदंडा, ओफिस, छंटातुं, मीणबत्ती. धंधुका, धोपलां, बूटमोजां, ओवरसीअर, साक्षी, खटता, सरूती, लपेटी, तिजोरर, डाक्तर, जिल्लो, कलेक्टर, इन्स्पेक्टर, मुन्सफ, चोर्यासी, वहीवट, कमिशनर, अधिकारी, पोलीस, डेप्युटी, इंजनेर, संमति, सिविलसर्जन, शांतिलाल, परीक्षा, हथियार, निराश, खून, मुकरदमो, जुवानो, चुकादा, शिक्षक, विकार, सखत, पांदडां, गति, फूंक, फुंकणी, गुंगळाई, ढांकणुं. अंग्रेज, मिठाई, कंटाळतो, निरोगी, अथाणुं, घुंवण, ढगला, धरासणा, पंजाब, सिंधव, विस्मय, चिनाई, हेठळ, रताश, तदन, लिलाश, धुमाडो, चूंटी, थयुं, फटकडी, पत्थर, नांदोद. झवेरात, झुंमर, स्कू, टीप्युं, दिवाल, खींटी. घडिआळ, चप्पु, उत्पन्न, मुळीआं, चोंटी, टशर, शोषी, पिळाश, ढींगली, तंबु घडीओ, सरखामणो, चोंटाडवाने, लाडु, नितारी, डहोळी, पुष्टिकारक, शुमारे, हंमेशां, दाउदखानी, हांसोटी, ठुमसो, पिळाश, काळाश, भराउ, बटाणा, अडद, कठोळ, वरछव, पकवलीउं. गूंदीने, चाळण, परसुदी, खटाश, पेटीस, चूंटी, दांडी, शोषी, विरावलां, अगथीओ, कृष्णलाल, जीवजंतु, अवस्था, भटकता, सूंढ, खूबसुरत, कोडिआईं,

४२] पोषण, कोशेटो, निरांत, घोळाया, क्षाउधरा, गंधाई, देखावडुं, राक्षी, कंथारी, घातकी, ओर्चीतो, पोळाण, रतुमडो, रहेठाण, तूल, गबडी, लटकती, ठोकाय, टटार, बकराळ टुकडी, भुराश, कीकिआरी, बंधुं, भीघर, बाह, संधाई, ताण्युं, घंटडी, सतावशो, कासळ, अग्नि, गर्जना, धूजतां, चोंटयुं, ठेलणगाडी, घुघवाटा, वाघण, गोस, दीपडो, बंदुक, हाडपिंजर, टांग्युं विहामणुं, विचाल, कांडुं, कचकपुं, कौवत, हृदय, संरक्षण, मांसपेशी, सूक्ष्मदर्शक, ढांकण, भक्षण, ढीमुं, हथेली, लड्डु, दरद, ओसीकुं, खोळीउं, गलेफ, शोभीतुं, अवयवो, हरिलाल, टकोरो, तळीउं, तूटतुं, ठरायुं, सात, आठ, मशक, थम्भो, ढोरढांकर, ओटो, ओराडीप ऊठवेठ, फळ, टकाउ, फूंफ, टुआ, गळपटा, बेठक, छोलाणुं, परसाळ, देरासर, पथरावीय, रसोडुं, पाणिआरुं, धुमाडीउं, बाजरु, तुळसीक्यारो, छांडा सीडी, विचानखानुं, सीँदी, नळीउं, सरकाव्युं, वेसणी, मिनिट, डुगडुगी, ठलवाई, लिपि अढीवीस, टकोरा, साठ, सेकंड, श्रावणुं, परशुराम, पल्लुं, काटलुं, तोळ्युं, दांडी, मध्य, तोल.

મુખગણિતની ચોપડી ખરીદતાં પહેલાં "મુખગણિત શિ
જરૂર જોજો.

✻ અદ્યાપિ બહાર ન પડેલી એવી ✻

પ્રશ્નોત્તરમાળા

ગુજરાતની સા૦ ભૂગોળની ત્રણ આના
મુંબઈ ઈલાકાની ભૂગોળની સાડા ચાર આના,
હિંદુસ્તાનની સા૦ ભૂગોળની ચાર આના

"સુરત જિલ્લાનો ભૂગોળ શિક્ષક"

મહેરબાન કાઠિઆવાડના એજંટ ટુ ધ ગવર્નર સાહેબ
બહાદુરે હુકમ નં. ૪૧૭૨ તા. ૨૬-૭-૧૫થી એજન્સિની
સર્વ સ્કુલોમાં લાયબ્રેરી માટે મંજુર કર્યો છે.

"ડિક્ટેશન શિક્ષક"

બાળપોથીનો	૦-૨-૦	ત્રીજીનો	૦-૩-
પહેલીનો	૦-૨-૬	ચોથીનો	૦-૪-
બીજીનો	૦-૩-૦	પાંચમીનો	૦-૪-

તર્કશક્તિનું તાળું ઉઘાડનાર શ્રેષ્ઠ કુંચી

"મુખગણિત શિક્ષક"

બાળવર્ગનો	૦-૧-૬	ત્રીજા ધો૦નો	૦-૨-
પહેલા ધો૦નો	૦-૧-૯	ચોથા ધો૦નો	૦-૪-
બીજા ધો૦નો	૦-૨-૦	પાંચમા ધો૦નો	૦-૪-

છગનલાલ મોતીરામ શાહ.
"મુખગણિત શિક્ષક" વગેરેના કર્તા. શાહપોર-સુરત.